

Rolnummer 850
Arrest nr. 7/96 van 18 januari 1996

A R R E S T

In zake : de prejudiciële vragen over :

- artikel 23 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs;
- artikel 59 van het bijzonder decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs,
gesteld door de Raad van State.

Het Arbitragehof,

samengesteld uit de voorzitters L. De Grève en M. Melchior, en de rechters L.P. Suetens, H. Boel, L. François, P. Martens, J. Delruelle, G. De Baets, E. Cerexhe, H. Coremans, A. Arts en R. Henneuse, bijgestaan door de griffier L. Potoms, onder voorzitterschap van voorzitter L. De Grève,

wijst na beraad het volgende arrest :

*

* *

I. Onderwerp van de prejudiciële vragen

Bij arrest nr. 53.090 van 3 mei 1995 in zake P. Wezenbeek tegen de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO), heeft de Raad van State de volgende prejudiciële vragen gesteld :

« 1. Schendt artikel 23 van het decreet (van de Vlaamse Gemeenschap) van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs artikel 160 van de gecoördineerde Grondwet inzake de bevoegdheidsverdeling waar het opheffing van beslissingen mogelijk maakt die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd ?

2. Schendt artikel 59 van het bijzonder decreet (van de Vlaamse Gemeenschap) van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs artikel 160 van de gecoördineerde Grondwet waar het vernietiging van beslissingen mogelijk maakt die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd ? »

II. De feiten en de rechtspleging in het bodemgeschil

1.1. Blijkens een op 4 september 1992 door de directeur van het Koninklijk Atheneum van het Gemeenschapsonderwijs te Sint-Niklaas ondertekend stuk is P. Wezenbeek voor de periode 1 september 1992 tot 31 augustus 1993 aan de genoemde onderwijsinstelling aangesteld als leraar geschiedenis.

1.2. Met brieven van 18 september 1992 deelt het bestuur personeel van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs aan een reeks onderwijsinstellingen, waaronder het Koninklijk Atheneum Sint-Niklaas, mee dat M. De Mul wegens een administratieve fout niet is opgenomen op de lijst der kandidaten voor tijdelijke aanstelling hoewel ze rechtsgeldig had gesolliciteerd.

1.3. Op 15 oktober 1992 besluit de lokale schoolraad in verband met de zaak M. De Mul geen redenen te zien om een nieuwe beslissing te moeten nemen.

1.4. Met een op 23 oktober 1992 bij de ARGO ingekomen brief legt M. De Mul klacht neer tegen de voormelde beslissing.

1.5. Op 9 november 1992 besluit de voorzitter van de ARGO de beslissing van 15 oktober 1992 van de lokale schoolraad « waarbij het door mevrouw De Mul ingediende bezwaarschrift werd afgewezen » te vernietigen en de lokale schoolraad te verzoeken de aangelegenheid opnieuw te agenderen. In de aanhef van het besluit wordt verwezen naar artikel 23, § 1, j), van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, naar luid waarvan een tijdelijke aanstelling van rechtswege en zonder « vooropzeg » eindigt voor de personeelsleden die werden aangesteld met « miskenning » van de voorrangsregeling voor tijdelijke aanstellingen.

1.6. Op 12 november 1992 bekrachtigt de centrale raad van de ARGO het besluit van de voorzitter.

1.7. Op 24 november 1992 besluit de lokale schoolraad « naar aanleiding van de klacht De Mul, zijn standpunt tegenover de h. Wezenbeek niet te wijzigen ».

1.8. Op 17 december 1992 besluit de centrale raad van de ARGO de beslissing van 24 november 1992 van de lokale raad te vernietigen, aan de tijdelijke aanstelling van P. Wezenbeek als leraar secundair onderwijs aan het Koninklijk Atheneum Sint-Niklaas « een einde te stellen » en M. De Mul in die betrekking tijdelijk aan te stellen.

Daarbij wordt verwezen naar bovenvermeld artikel 23, § 1, j), van het rechtspositiedecreet. Verwezen wordt ook naar artikel 59 van het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, welk artikel de centrale raad van de ARGO bevoegd maakt om, onder de aldaar bepaalde voorwaarden, beslissingen van de lokale schoolraad te « vernietigen ».

2.1. Tegen die beslissing stelt P. Wezenbeek op 16 februari 1993 annulatieberoep in bij de Raad van State wegens onwettigheid van de motieven, doordat zijn aanstelling met toepassing van artikel 23 van het rechtspositiedecreet ten gevolge van een materiële fout tussen organen van de ARGO beëindigd werd, terwijl dit geen rechtsgeldig motief kan uitmaken nu zijn aanstelling definitief was geworden aangezien die meer dan zestig dagen oud was en vermeld decreet niet kan afwijken van een termijn die gestoeld is op de nationaal gebleven regelgeving betreffende de Raad van State.

2.2. In het arrest waarbij de prejudiciële vragen worden gesteld, overweegt de Raad van State dat de verzoeker terecht stelt dat in de rechtspraak van de Raad van State een band wordt gelegd tussen de, door de wetgever geregelde, ontvankelijkheid *ratione temporis* van een beroep tot nietigverklaring en de toelaatbaarheid van de intrekking of de opheffing. Voorts overweegt de Raad van State dat de centrale raad en de lokale schoolraden alle organen zijn van een en dezelfde rechtspersoon, de ARGO, zoals blijkt uit artikel 5 van het ARGO-decreet en dat derhalve, wanneer de centrale raad een beslissing van een lokale schoolraad « vernietigt » hij, in weerwil van die term - en in weerwil van het feit dat artikel 59 van het ARGO-decreet dat hem die vernietigingsbevoegdheid verleent, deel uitmaakt van een titel die als opschrift « Toezicht » draagt - als hiërarchische meerdere optreedt en dus een handeling stelt die als intrekking, of als opheffing, moet worden aangemerkt. De Raad overweegt dat in het door de verzoeker aan de orde gestelde probleem ook het voormelde artikel 59 van het ARGO-decreet betrokken moet worden omdat dat artikel termijnen stelt voor het optreden van de centrale raad die los worden gezien van de termijn voor een annulatieberoep.

III. De rechtspleging voor het Hof

De expeditie van de verwijzingsbeslissing is op 1 juni 1995 ter griffie ingekomen.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft de voorzitter in functie de rechters van de zetel aangewezen overeenkomstig de artikelen 58 en 59 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof.

De rechters-verslaggevers hebben geoordeeld dat er geen aanleiding was om artikel 71 of 72 van de organieke wet toe te passen.

Van de verwijzingsbeslissing is kennisgegeven overeenkomstig artikel 77 van de organieke wet bij op 20 juni 1995 ter post aangetekende brieven.

Het bij artikel 74 van de organieke wet voorgeschreven bericht is bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 juni 1995.

Bij beschikking van 8 augustus 1995 heeft de voorzitter in functie, op verzoek van P. Wezenbeek, de termijn voor het indienen van een memorie verlengd met zeven dagen.

Memories zijn ingediend door :

- de Vlaamse Regering, Martelaarsplein 19, 1000 Brussel, bij op 7 augustus 1995 ter post aangetekende brief;
- P. Wezenbeek, wonende te 9000 Gent, Rijsenbergstraat 104, bij op 16 augustus 1995 ter post aangetekende brief.

Van die memories is kennisgegeven overeenkomstig artikel 89 van de organieke wet bij op 5 september 1995 ter post aangetekende brieven.

P. Wezenbeek heeft bij op 9 oktober 1995 ter post aangetekende brief een memorie van antwoord ingediend.

Bij beschikking van 7 november 1995 heeft voorzitter L. De Grève de zaak voorgelegd aan het Hof in voltallige zitting.

Bij beschikking van dezelfde dag heeft het Hof de zaak in gereedheid verklaard en de dag van de terechtzitting bepaald op 28 november 1995.

Van die beschikking is kennisgegeven aan de partijen en hun advocaten bij op 8 november 1995 ter post aangetekende brieven.

Bij beschikking van 28 november 1995 heeft het Hof de termijn waarbinnen het arrest moet worden gewezen, verlengd tot 1 juni 1996.

Op de openbare terechtzitting van 28 november 1995 :

- zijn verschenen :
 - . Mr. L. De Bruyn, advocaat bij de balie te Gent, voor P. Wezenbeek;
 - . Mr. P. Devers, advocaat bij de balie te Gent, voor de Vlaamse Regering;
- hebben de rechters-verslaggevers H. Boel en E. Cerehe verslag uitgebracht;
- zijn de voornoemde advocaten gehoord;
- is de zaak in beraad genomen.

De rechtspleging is gevoerd overeenkomstig de artikelen 62 en volgende van de organieke wet, die betrekking hebben op het gebruik van de talen voor het Hof.

IV. Onderwerp van de in het geding zijnde bepalingen

4.1. Artikel 23 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 25 mei 1991, bepaalt :

« § 1. Een tijdelijke aanstelling in een wervingsambt eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg voor het geheel of een deel van de opdracht :

- a) bij de terugkeer van de titularis van de betrekking of van het personeelslid dat hem tijdelijk vervangt;
- b) op het ogenblik dat de betrekking van het tijdelijk aangesteld personeelslid geheel of gedeeltelijk wordt toegewezen aan een ander personeelslid :
 - door toepassing van de reglementering op de terbeschikkingstelling wegens ontstentenis van betrekking, de reffectatie en de wedertewerkstelling;
 - door mutatie;

- door vaste benoeming;
- c) op het ogenblik dat het tijdelijk personeelslid vast wordt benoemd in deze betrekking;
- d) de eerste dag van de maand volgend op de ontvangst door het personeelslid van het bericht van de Sociaal-Medische Rijksdienst waarbij het tijdelijk aangestelde personeelslid definitief ontoelaatbaar wordt verklaard;
- e) uiterlijk op het einde van het schooljaar of de leergang waarvoor de aanstelling werd gedaan, onverminderd de toepassing van de reglementering inzake re-affectatie en wedertewerkstelling. Deze bepaling is eveneens van toepassing ten aanzien van personeelsleden die werden aangeworven overeenkomstig de voorheen bestaande rechtspositieregeling;
- f) bij de inruststelling wegens het bereiken van de leeftijdsgrens;
- g) bij toepassing van de artikelen 24, 52 en 53;
- h) door afschaffing van de betrekking;
- i) voor de personeelsleden die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 17;
- j) voor de personeelsleden die werden aangesteld met miskenning van de in artikel 21 bedoelde voorrangsregels;
- k) op het ogenblik dat vastgesteld wordt dat de betrekking buiten de normen werd opgericht, vastgesteld door de betalende overheid of door de bevoegde instantie van de ARGO.

§ 2. De niet-heraanstelling bij de aanvang van het nieuwe schooljaar moet worden gemotiveerd wanneer het een personeelslid betreft dat door hetzelfde lokale bestuursorgaan of in voorkomend geval de centrale raad vooraf eenmaal werd aangeworven bij toepassing van artikel 21, § 1, 1°. »

4.2. Artikel 59 van het bijzonder decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs, bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 29 december 1988, bepaalt :

« § 1. De centrale raad kan steeds inzage nemen van de documenten en bescheiden uitgaande van en betrekking hebbende op de bevoegdheid en de werking van de bestuursorganen bedoeld in artikel 5, § 1, 2° en 3°. De beslissingen van die bestuursorganen welke een bevoegdheidsoverschrijding inhouden of strijdig zijn met de goede naam of met de belangen van de ARGO, kunnen door de centrale raad worden vernietigd binnen een termijn van dertig dagen vanaf hun toezending.

De centrale raad bepaalt welke beslissingen van de schoolraden en raden van bestuur door hen ter kennis moeten gebracht worden en binnen welke termijn. Wanneer de centrale raad tot vernietiging beslist, kan hij de zaak terugzenden naar de betrokken bestuursorganen dan wel in plaats van deze beslissen.

§ 2. In geval de richtlijnen van de centrale raad niet worden gevolgd treedt de centrale raad regelend op. »

V. In rechte

- A -

Memorie van de Vlaamse Regering

A.1. Luidens artikel 160 van de Grondwet worden de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de Raad van State door de (federale) wet bepaald; evenwel kan de wet aan de Koning de macht toekennen de rechtspleging te regelen overeenkomstig de beginselen die zij vaststelt. De termijn voor het instellen van een annulatieberoep bij de Raad van State is thans bepaald in artikel 4, derde lid, van het Regentsbesluit van 23 augustus 1948 en bedraagt zestig dagen. Het is vanuit die termijn, gelezen in samenhang met artikel 2 van het Burgerlijk Wetboek en het niet-retroactiviteitsbeginsel, dat de Raad van State het leerstuk van de (in beginsel) niet-terugwerkende kracht van administratieve rechtshandelingen en dat van de opheffing en intrekking van administratieve rechtshandelingen heeft opgebouwd. Zonder het bestaan van de termijn van zestig dagen in het bedoelde procedurereglement rijst de problematiek vermeld in de verwijzingsbeslissing niet. Ter beslechting van de prejudiciële vragen moet het Hof uitmaken of die termijn neergelegd in een reglementaire bepaling moet worden beschouwd als een bevoegdheidsregel, vastgesteld door of krachtens de Grondwet, te meer daar de wetgever die termijn niet als een beginsel van rechtspleging heeft omschreven. Mocht het Hof op die vraag positief antwoorden, dan dient het nog te aanvaarden dat de door de Raad van State ontwikkelde rechtspraak met betrekking tot de opheffing dan wel intrekking van rechtverlenende administratieve rechtshandelingen met individuele draagwijdte als een zelfde bevoegdheidsregel kan worden aangezien.

In de ogen van de Vlaamse Regering kan zulk een jurisprudentiële regel niet als een bevoegdheidsverdelende regel in de zin van artikel 1, 1°, van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof worden aangezien, te meer daar hij niet « per onvermijdelijkheid » uit de wet is afgeleid. Niet alleen steunt het door de Raad van State opgebouwde leerstuk op een ongenueanceerde benadering van het niet-retroactiviteitsbeginsel inzake administratieve rechtshandelingen, de rechtspraak van het Hof van Cassatie is immers ook zo gevestigd dat artikel 159 van de Grondwet een algemene draagwijdte heeft en dat de hoven en de rechtbanken verplicht zijn zich van de toepassing van onregelmatige besluiten te onthouden, op welk ogenblik ook de vraag omtrent die toepassing voor de rechter opduikt; de administratieve overheid begaat volgens die rechtspraak ook geen fout of onvoorzichtigheid in de zin van de artikelen 1382 en volgende van het Burgerlijk Wetboek door het enkele feit van de intrekking van een onregelmatige akte, zelfs buiten de termijn van het procedurereglement op de Raad van State. Een jurisprudentiële regel waaromtrent controverse bestaat tussen de Raad van State en het Hof van Cassatie kan geen bevoegdheidsverdelende regel zijn.

A.2. In ondergeschikte orde moet worden opgemerkt dat het verwijzingsarrest in wezen de vraag aan de orde stelt of, en in voorkomend geval onder welke voorwaarden, de gemeenschappen bij wege van decreet of bijzonder decreet, rechtsregelen kunnen instellen waarbij administratieve overheden gemachtigd worden tot opheffing (voor de toekomst) van rechtverlenende administratieve rechtshandelingen met individuele draagwijdte buiten de termijnen waarin tegen die rechtshandelingen wettelijk annulatieberoep openstaat bij de Raad van State, ook al aanvaardt 's Raads rechtspraak dat zulkdanige machtigingen door de wet wel kunnen worden verleend, dit alles zonder artikel 160 van de Grondwet te schenden.

De gemeenschappen zijn, met uitzondering van de pensioenregeling, bevoegd voor het regelen van de rechtspositie van de personeelsleden van het onderwijs. Zulks sluit ook de bevoegdheid in om in die aangelegenheid bij wege van decreet de intrekking (of opheffing) van onregelmatig rechtverlenende bestuurshandelingen toe te staan of op te leggen. Op grond van artikel 160 van de Grondwet komt het de federale wetgever toe de formele bevoegdheid van de Raad van State te bepalen, doch zulks vormt geen beletsel voor een gemeenschap in een aangelegenheid die tot de uitsluitende bevoegdheid van de gemeenschappen behoort, met name het onderwijs, om minstens onrechtstreeks de materiële bevoegdheid van de Raad vanuit artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 *in concreto* in te vullen. Verwezen kan worden naar het arrest nr. 30/95 van het Hof van 4 april 1995.

In de in het verleden fel betwiste materie van de tijdelijke aanstellingen in het Gemeenschapsonderwijs heeft de decreetgever een nauwkeurige voorrangsregeling uitgewerkt die werkbaar wordt gemaakt door een adequate informatie vanwege de centrale raad van de ARGO aan de zogenaamde lokale raden, tot wier bevoegdheden de

tijdelijke aanstellingen behoren. Doch vanuit een legaliteitsbekkernis die aansluit bij artikel 159 van de Grondwet heeft de decreetgever bepaald dat de tijdelijke aanstellingen van rechtswege en zonder opzeggingstermijn eindigen onder meer voor de personeelsleden die werden aangesteld met miskenning van artikel 21 van het decreet, zonder dat het verlopen van een termijn sinds de onwettige aanstelling een beletsel vermag te vormen op het herstel van de wettigheid. Teneinde die regelgeving effectief werkbaar te maken binnen de ARGO is, gelet op de bevoegdheidsverdeling tussen de lokale en centrale organen, het bepaalde in artikel 59, § 1, van het bijzonder decreet van 19 december 1988 onontbeerlijk.

De decreetsbepalingen waaromtrent beide prejudiciële vragen worden gesteld hebben geenszins als enige of hoofdzakelijke bedoeling de bevoegdheid van de Raad van State aan te tasten of te beïnvloeden, doch wel het legaliteitsprincipe te doen primeren op de rechtszekerheidsnorm, door ervoor te zorgen dat met name op het vlak van de tijdelijke aanstellingen in een wervingsambt de gevolgen van die decretale keuze ook effectief kunnen worden geïmplementeerd. Daarbij wordt, vanuit de nagestreefde proportionaliteit, niet de intrekking van de onwettige besluiten gehanteerd, doch wel hun beëindiging van rechtswege, met andere woorden, de opheffing van de onwettige tijdelijke aanstellingen.

Memorie van P. Wezenbeek

A.3. De decreetgever is niet bevoegd om bepalingen inzake de opheffing, intrekking of vernietiging vast te stellen. Het is op grond van de artikelen 92 (oud) en 93 (oud) van de Grondwet dat de wetgever de procedure voor de Raad van State heeft geregeld. Zulks geschiedde bij artikel 19 van de gecordineerde wetten op de Raad van State waarin bepaald is dat het beroep bij de afdeling administratie van de Raad van State wordt ingesteld binnen de termijn door de Koning bepaald. Die termijn wordt door het Regentsbesluit vastgesteld op zestig dagen. De Raad van State heeft onder meer in het arrest nr. 23.286 van 24 mei 1983 op grond van die bepaling geoordeeld dat het niet aan de administratieve overheid staat, zelfs wegens machtoverschrijding, een administratieve handeling die rechten heeft doen ontstaan, in te trekken nadat de voor het instellen van een beroep bij de Raad van State bepaalde termijn is verstreken. De decreetgever heeft geen bevoegdheid gekregen tot het vastleggen of wijzigen van administratiefrechtelijke procedureregelen vervat in de regelgeving voor de Raad van State; dit is een federale bevoegdheid.

Toen de decreetgever artikel 199 van het onderwijs decreet-II van 31 juli 1990 aannam, dat bepaalt dat de intrekkingstermijn voor een vaste benoeming één jaar bedraagt, stelde de Raad van State dat in geen geval aan een lid van de Executieve de bevoegdheid kan worden gegeven om gedurende een periode van een jaar vaste benoemingen, dit wil zeggen handelingen met rechtsgevolgen, te vernietigen. Ook moet worden verwezen naar het arrest nr. 46 van het Hof.

Memorie van antwoord van P. Wezenbeek

A.4. Luidens artikel 160 van de Grondwet kan de wet aan de Koning de macht toekennen de rechtspleging voor de Raad van State te regelen overeenkomstig de beginselen die zij vaststelt; geen administratief rechtscollege kan worden ingesteld dan krachtens een wet. De Grondwet verwijst enkel en uitdrukkelijk naar de Koning en niet naar een decreet of de Vlaamse Regering. Ten gevolge van de recente wijzigingen die erin werden aangebracht, bepalen de gecordineerde wetten op de Raad van State thans dat de koninklijke besluiten in Ministerraad overlegd moeten worden. De termijn voor het opheffen of intrekken van een administratieve rechtshandeling is geen jurisprudentiële regel; het is een regel waarvan de jurisprudentie het in de wet geïmpliceerd bestaan vastlegt.

Wat de rechtspraak van het Hof van Cassatie betreft met betrekking tot de buitentoepassingstelling, die geldt alleen voor handelingen die door de wetgever niet onttrokken zijn aan het domein van de justitiële rechter. Er kan derhalve omtrent de handelingen die bij wet binnen het bereik van de administratieve rechter zijn gebracht, geen controverse bestaan tussen beide rechters.

Wat het onderscheid tussen de formele en materiële bevoegdheid van de Raad van State betreft moet worden opgemerkt dat voorliggend probleem de intrekbaarheid en ophefbaarheid van administratieve rechtshandelingen in het algemeen betreft. Met de thesis van de Vlaamse Regering kunnen ook de gemeenten termijnen stellen voor de intrekbaarheid van hun handelingen. Het doel van de decretale regel is totaal irrelevant. Dat de regel de bevoegdheid van de Raad van State beïnvloedt is, in tegenstelling tot wat de Vlaamse Regering

stelt, duidelijk.

Terwijl de ARGO beslissingen kan vernietigen, treedt dat orgaan op als rechter. De Grondwet wil echter administratieve rechtscolleges alleen opgericht zien krachtens een wet.

- B -

Ten aanzien van de eerste prejudiciële vraag

B.1.1. De eerste prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 23 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs. De Raad van State verzoekt het Hof na te gaan of die bepaling al dan niet artikel 160 van de Grondwet schendt doordat zij «de opheffing » mogelijk maakt van beslissingen die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd.

B.1.2. Het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs bepaalt de rechtspositie van de in artikel 2 van het decreet bedoelde personeelscategorieën van het Gemeenschapsonderwijs.

De gemeenschappen zijn luidens artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet bevoegd voor het onderwijs met uitsluiting van : a) de bepaling van het begin en het einde van de leerplicht; b) de minimale voorwaarden voor het uitreiken van de diploma's; c) de pensioenregeling.

De Grondwetgever heeft, behoudens vermelde uitzonderingen, aan de gemeenschappen aldus de volledige bevoegdheid verleend om regels uit te vaardigen die eigen zijn aan de aangelegenheid van het onderwijs. Hiertoe behoren ook de regels die betrekking hebben op de rechtspositie van het onderwijspersoneel in het algemeen en van dat van het Gemeenschapsonderwijs in het bijzonder.

B.1.3. Blijkens de bewoordingen van de prejudiciële vraag heeft zij betrekking op het gehele artikel 23 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991. Uit het arrest waarbij de prejudiciële vraag wordt gesteld, blijkt evenwel dat de vraag slechts betrekking heeft op een onderdeel van die bepaling, namelijk op artikel 23, § 1, j). Het Hof beperkt zijn onderzoek dan ook

tot dat onderdeel van vermelde bepaling.

B.1.4. Artikel 23, § 1, j), van het decreet bepaalt :

« Een tijdelijke aanstelling in een wervingsambt eindigt van rechtswege en zonder vooropzeg voor het geheel of een deel van de opdracht :

(...)

j) voor de personeelsleden die werden aangesteld met miskennen van de in artikel 21 bedoelde voorrangsregels;

(...). »

B.1.5. Het komt de decreetgever toe, op grond van zijn bevoegdheid voor onderwijsaangelegenheden, een dergelijke bepaling, die ertoe strekt de voorrangsregels inzake tijdelijke aanstellingen te doen eerbiedigen en de gevolgen van de miskennen ervan te bepalen voor een onregelmatige aanstelling, aan te nemen. Aan die vaststelling wordt geen afbreuk gedaan mocht blijken dat die bepaling op zichzelf genomen of in samenhang gelezen met andere bepalingen, meebrengt dat een individuele administratieve rechtshandeling die rechten heeft doen ontstaan kan worden «ingetrokken » buiten de termijn voor het instellen van een annulatieberoep tegen een dergelijke rechtshandeling bij de Raad van State. Die bepaling, al zou zij afwijken van de door de Raad van State ontwikkelde rechtspraak inzake de voorwaarden waaronder onregelmatige individuele administratieve rechtshandelingen die rechten hebben doen ontstaan, kunnen worden ingetrokken, wijzigt geenszins de termijn voor het instellen van een beroep tot nietigverklaring; aldus doet de decreetgever noch rechtstreeks, noch onrechtstreeks afbreuk aan de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van de Raad van State.

B.1.6. Artikel 23, § 1, j), van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs regelt geen bij artikel 160 van de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid en schendt derhalve bedoelde bepaling niet.

Ten aanzien van de tweede prejudiciële vraag

B.2.1. De tweede prejudiciële vraag heeft betrekking op artikel 59 van het bijzonder decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs. De Raad van State verzoekt het Hof na te gaan of die bepaling al dan niet artikel 160 van de Grondwet schendt doordat zij de vernietiging van beslissingen mogelijk maakt die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd.

B.2.2. Het bijzonder decreet van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs steunt op artikel 24, § 2, van de Grondwet.

Het verdeelt de bevoegdheden van de inrichtende macht over twee niveaus : de lokale schoolraden of raden van bestuur en de centrale raad van bestuur, die samen de beslissingsorganen van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) vormen. Beide niveaus krijgen in het decreet specifieke taken toegewezen.

B.2.3. Artikel 59 van het bijzonder decreet van 19 december 1988 bepaalt:

« § 1. De centrale raad kan steeds inzage nemen van de documenten en bescheiden uitgaande van en betrekking hebbende op de bevoegdheid en de werking van de bestuursorganen bedoeld in artikel 5, § 1, 2° en 3°. De beslissingen van die bestuursorganen welke een bevoegdheidsoverschrijding inhouden of strijdig zijn met de goede naam of met de belangen van de ARGO, kunnen door de centrale raad worden vernietigd binnen een termijn van dertig dagen vanaf hun toezending.

De centrale raad bepaalt welke beslissingen van de schoolraden en raden van bestuur door hen ter kennis moeten gebracht worden en binnen welke termijn. Wanneer de centrale raad tot vernietiging beslist, kan hij de zaak terugzenden naar de betrokken bestuursorganen dan wel in plaats van deze beslissen.

§ 2. In geval de richtlijnen van de centrale raad niet worden opgevolgd treedt de centrale raad regelend op. »

Die bepaling machtigt de centrale raad beslissingen van de lokale schoolraden en raden van bestuur te vernietigen. Om dezelfde redenen als uiteengezet onder B.1.5 is de decreetgever op grond van de artikelen 24, § 2, en 127, § 1, van de Grondwet bevoegd om een dergelijke bepaling aan te nemen.

B.2.4. Artikel 59 van het bijzonder decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs regelt geen bij artikel 160 van de Grondwet aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid en schendt derhalve bedoelde bepaling niet.

Om die redenen,

het Hof

zegt voor recht :

1. Artikel 23, § 1, j), van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het Gemeenschapsonderwijs schendt artikel 160 van de Grondwet niet « waar het opheffing van beslissingen mogelijk maakt die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd ».

2. Artikel 59 van het bijzonder decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 19 december 1988 betreffende de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs schendt artikel 160 van de Grondwet niet « waar het vernietiging van beslissingen mogelijk maakt die door het verstrijken van de beroepstermijn niet meer door de Raad van State kunnen worden vernietigd ».

Aldus uitgesproken in het Nederlands en het Frans, overeenkomstig artikel 65 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, op de openbare terechtzitting van 18 januari 1996.

De griffier,

De voorzitter,

L. Potoms

L. De Grève